



			Oplegnotitie
Agendapunt	Onderwerp	Kenmerk	Portefeuillehouder
6	Tussentijdse rapportage januari t/m maart 2022		Dhr. J. Kottelenberg
Dagelijks Bestuur	Algemeen Bestuur	Samensteller	
09-06-2022 Akkoord	30-06-2022	Dhr. J. van Kastel, dhr. D. van Zanten	

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) rapporteert gedurende het jaar in twee tussentijdse rapportages over haar prestaties. Voor u ligt de eerste tussentijdse rapportage (TR) van 2022 waarin de periode januari tot en met maart gepresenteerd wordt. De financiële gegevens tot en met maart zijn gebruikt als basis voor de prognose voor heel 2022. Uitgangspunt is dat vooral over substantiële afwijkingen ten opzichte van het in de begroting 2022 vastgestelde beleid wordt gerapporteerd. Als activiteiten zich ontwikkelen conform de begroting 2022 is er geen reden tot rapporteren. Hierdoor ontstaat sneller overzicht voor het Dagelijks en Algemeen Bestuur waar eventueel bijgestuurd moet worden.

Invloed crisisopvang vluchtelingen uit Oekraïne

Doordat op 24 februari 2022 de oorlog in Oekraïne uitbrak, werd ook Nederland geconfronteerd met een grote vluchtelingenstroom vanuit Oekraïne. Na een verzoek daartoe door de rijksoverheid werd landelijk afgesproken dat per veiligheidsregio de deelnemende gemeenten in totaal 2.000 noodopvangplekken moesten zien te realiseren. Met de inwerkingtreding van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne van 1 april 2022 heeft de burgemeester de taak te zorgen voor de opvang van ontheemden, waaronder het aanbieden van een opvangvoorziening, met uitzondering van alleenstaande minderjarige ontheemden.

Deze taakstelling veroorzaakt na de coronacrisis wederom extra druk bij een aantal medewerkers van de veiligheidsregio en gemeenten, omdat ze naast hun reguliere taken gedurende een langere periode een rol moeten vervullen in deze taakstelling. Deze vluchtelingenstroom die in februari 2022 op gang is gekomen heeft effecten op de wijze van uitvoering van een aantal eerder geplande activiteiten in 2022 en de financiële huishouding. In de Tweede Tussenrapportage zullen we uitvoeriger beschrijven wat de effecten zijn op de reguliere taken

Op de hoofdtaak van de VRGZ, de operationele dienstverlening op de terreinen van brandweer, ambulancezorg en de meldkamer, heeft deze nieuwe crisis tot nu toe beperkte negatieve invloed gehad. Binnen de sector Crisisbeheersing betekent dit echter opnieuw dat een deel van de reguliere werkzaamheden waar nodig en mogelijk worden uitgesteld, zodat medewerkers kunnen bijdragen aan de regionale crisisorganisatie, c.q. het programmateam. Ook bedrijfsvoering, bijvoorbeeld financiën en facilitaire zaken, en de brandweer (adviseurs risicobeheersing, die adviseren met betrekking tot de brandveiligheid van opvanglocaties), hebben daardoor te maken met onvoorziene extra taken.

Daarnaast heeft ook de coronacrisis zeker in de maanden januari en februari nog impact gehad op onze organisatie. Het voornemen is dat we in de Tweede tussenrapportage jan t/m augustus 2022, wanneer we een beter beeld hebben, aan het algemeen bestuur explicieter rapporteren wat de effecten zijn van de onvoorziene taken op de reguliere met het bestuur afgesproken (begrote) taken.

Financiële impact Oekraïne en corona

In deze rapportage is geen rekening gehouden met de kosten die de VRGZ maakt in het kader van de eerste opvang van vluchtelingen (het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop). De kosten zijn niet opgenomen omdat deze volledig vergoed zullen worden door het Rijk waardoor deze per saldo kostenneutraal verlopen voor de VRGZ. Een inschatting van de totale kosten in 2022 is op dit moment bovendien nog zeer onzeker. Een eerste concept van de regeling is medio mei 2022 opgesteld. Beoogde ingangsdatum is 1 maart voor de duur van 6 maanden met een maximum van 9 maanden (zijnde 30 november 2022). In de eerste maanden is reeds € 232.000,- uitgegeven door de VRGZ (exclusief ureninzet eigen medewerkers).

Als gevolg van de oorlog heeft de EU diverse sanctiepakketten opgelegd. Daaruit vloeit voort dat het energiecontract opnieuw aanbesteed zal moeten worden. Het nieuwe contract zal in het vierde kwartaal van 2022 ingaan. De prijzen zullen fors stijgen, maar op dit moment is het bedrag nog niet te kwantificeren. Om die reden is in deze rapportage nog geen bedrag opgenomen. Bovendien is het nog niet bekend of dit gecompenseerd gaat worden. Mocht er geen compensatie volgen dan ligt het voor de hand de post onvoorzien hiervoor aan te spreken. Dit zal in de TR2 worden opgenomen.

Verwachte resultaten

bedragen x € 1.000,-	Totaal VRGZ	Programma RAV	Programma C&R
Ontwikkeling financieel resultaat			
Verwacht resultaat voor bestemming	944	1.237	-293
Mutaties bestemde reserves	595	0	595
Mutaties algemene reserves	0	0	0
Verwacht resultaat na mutatie reserves	1.539	1.237	302
Resultaat gewijzigde begroting	-41	0	-41
Bijstelling verwacht resultaat	1.580	1.237	343

Samenvatting resultaat programma RAV

Het verwachte resultaat voor 2022 van de sector Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) laat een fors positief resultaat zien van € 1.237.000,-. In 2019 is in opdracht van AZGZ en zorgverzekeraars een onderzoek uitgevoerd naar de financiering en bekostiging van AZGZ. De uitkomsten van dit onderzoek en de gesprekken met verzekeraars hebben geleid tot een verhoging van het budget. Daarnaast is afgelopen jaar aangegeven dat de budgetparameters vanuit de NZa nu beter aansluiten. Dat effect werkt ook door in 2022. Het grootste effect in 2022 heeft te maken met de uitbreiding van het aantal diensten. Volgens het referentiekader van het RIVM moet AZGZ meer diensten leveren. Dit is onder andere gebaseerd op het volume van het ritaanbod. Met zorgverzekeraars zijn afspraken gemaakt om dit financieel mogelijk te maken. AZGZ is nu dan ook hard bezig om voldoende personeel te vinden en op te leiden om deze uitbreiding mogelijk te maken. Naar verwachting zijn de vacatures pas in de loop van 2022 opgevuld en worden de diensten eind 2022 ingevuld. De aanrijtiden zullen daardoor in 2022 niet of nauwelijks verbeteren.

In de kosten is een stijging van personeelslasten te zien. Dit komt in eerste instantie door de uitbreiding van het aantal diensten. De medewerkers die hiervoor nodig zijn verklaren de grootste stijging. Daarnaast zorgt het steeds groter wordende volume ritaanbod niet alleen tot meer personeel op de auto, maar ook tot meer mensen in de ondersteuning. Gecombineerd met steeds meer kwaliteitseisen en informatie uitvragen, leidt dit tot de aanstelling van een nieuwe functionaris op de afdeling kwaliteit en informatie. En tot slot worden met name op de meldkamer uitzendkrachten ingehuurd in verband met personeelskrapte.

Met het verwachte positieve resultaat zal de Reserve Aanvaardbare Kosten (RAK) aangevuld worden. Dit betekent dat de huidige reserve van 6,0% van de omzet kan stijgen tot 10,5% van de omzet waarmee de minimale bestuurlijke norm van 10% behaald zou worden. De resultaten tot en met maart en de prognose voor de rest van het jaar leiden tot een aantal wijzigingen. De belangrijkste bijstellingen staan in paragraaf 6.2 van bijgevoegde rapportage.

Samenvatting resultaat programma C&R

De realisatie tot en met maart en de prognose tot en met december leiden tot een aantal wijzigingen. Het effect van deze wijzigingen is een positieve bijstelling van het resultaat voor 2022 met € 343.000,- naar € 302.000,-. De belangrijkste oorzaken voor dit positieve resultaat zijn:

- Extra opbrengsten voor detacheringen (€ 190.000,-): een aantal medewerkers wordt vanuit de veiligheidsregio gedetacheerd naar het IFV. Dit zijn tijdelijke detachingscontracten, waarbij de medewerkers een bijdrage leveren aan landelijke ontwikkelingen. In veel gevallen zijn dat onderwerpen waar zij regionaal al mee belast waren, waardoor vervanging niet of beperkt noodzakelijk is. De medewerkers keren daarna weer terug bij de veiligheidsregio waardoor dit voordeel tijdelijk is.
- Het programma C&R behelst ruim 350 fte. Op dit moment is een deel van de formatie niet ingevuld (circa 5%), dit leidt tot een onderschrijding op de loonsom van € 1.200.000,-. Een aantal functies blijkt moeilijk ingevuld te kunnen worden als gevolg van specifiek benodigde kennis en schaarste op de arbeidsmarkt. Ook vindt op meerdere plekken interne doorstroming plaats op openstaande vacatures waardoor elders in de organisatie weer nieuwe vacatures ontstaan. Daarnaast wordt gewerkt aan een flexibele schil binnen de organisatie om als organisatie wendbaarder te zijn in de veranderende samenleving. Om de operationele werkprocessen te kunnen waarborgen wordt waar nodig extern personeel ingehuurd (€ 1.100.000,-). Extern personeel is wel fors duurder waardoor niet alle formatieplekken opgevuld kunnen worden. Er zijn dus werkzaamheden die niet of beperkt uitgevoerd worden. Vooralsnog vindt dit niet langdurig plaats op dezelfde plekken waardoor dit niet tot structurele problemen leidt. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 100.000,-.
- Aangezien een aantal oud-medewerkers inmiddels een nieuwe dienstbetrekking heeft kan een deel van de voorziening niet actieven vrijvallen (€ 263.000,-).

- De stijging van het aantal inzetten voor hulpverlening (zie toelichting 4.2.1 incidentbestrijding tabel 4 van bijgevoegde TR) en de stijging van het aantal langdurige inzetten is ook terug te zien in de realisatie van de vrijwilligersvergoedingen. Ook zal in 2022 weer meer realistisch geoefend kunnen worden ten opzichte van de afgelopen jaren. Hierdoor zijn de vrijwilligersvergoedingen in de eerste maanden hoger dan begroot. Op dit onderdeel heeft voorsnog geen bijstelling plaatsgevonden omdat dit zich in de loop van het jaar uit kan middelen.
- De kapitaallasten vallen € 101.000,- lager uit dan begroot. Een deel van de investeringen wordt onder andere als gevolg van leveringsproblemen bij de leveranciers later dit jaar opgeleverd of doorgeschoven naar 2023. Deze uitgestelde investeringen zorgen ervoor dat de kapitaallasten over deze investeringen in 2022 incidenteel lager zullen uitvallen. De trend in de afgelopen jaren is wel dat de realisatie en de begroting naar elkaar toe groeien. Deze doorschuivingen hebben geen invloed op de dienstverlening van de veiligheidsregio.
- Het renteresultaat valt naar verwachting positiever uit als gevolg van een lagere financieringsbehoefte. Dit is mede het gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen voor 2022 (€ 63.000,-).
- Voor 2022 was een vrijval uit de bestemde reserves begroot van € 869.000,-. Als gevolg van de onderschrijding van de formatie van brandweercentralisten hoeft de begrote vrijval van € 200.000,- uit de bestemde reserve Meldkamer niet plaats te vinden. Ten behoeve van de implementatie zaakgericht werken en de optimalisatie van het documentair informatiesysteem is vanuit het resultaat van 2020 een bedrag beschikbaar gesteld voor extra ondersteuning. Tijdens het uitvoeren van het verbetertraject is besloten tot een andere invulling van het traject wat heeft geleid tot een vertraging in de voortgang. De vrijval van de bestemde reserve hiervoor is daarom met € 74.000,- naar beneden bijgesteld.

De effecten op de stand van de reserves worden in paragraaf 6.4 toegelicht van de bijgevoegde rapportage. De belangrijkste bijstellingen staan hieronder beschreven.

Opbrengsten

Meeropbrengsten detachering	€	190.000
Rijksbijdrage	€	69.000
Doorbelasting GGD	€	-185.000
OMS bijdrage	€	125.000
Overige mutaties (verkoopopbrengsten, subsidie-inkomsten)	€	-17.000
Totaal opbrengsten	€	182.000

Kosten

Personeelskosten

Minder formatie in dienst	€	-1.200.000
Inhuur extern personeel	€	1.100.000
Vrijval voorziening niet actief personeel	€	-263.000
Vrijwilligersvergoedingen (beperkt opleiden en oefenen)	€	0
Overige personeelslasten	€	85.000
<i>Totaal personeelslasten</i>	€	<i>-278.000</i>

Corona gerelateerde kosten (zelftesten en PBM)	€	48.000
Kapitaallasten en rentelasten (uitstel en leveringsproblemen)	€	-164.000
Doorbelasting afhijsingen aan AZGZ	€	-50.000
Implementatiekosten samenvoeging meldkamers	€	75.000
Brandstofkosten	€	41.000
Schoonmaakkosten (prijsstijging)	€	50.000
Doorbelasting aan AZGZ voor bedrijfsvoering	€	-151.000
Overige mutaties	€	-6.000
<i>Totaal overige lasten</i>	€	<i>-157.000</i>

Totaal lasten

Bijstelling bestemde reserves (meldkamer en uitgestelde werkzaamheden)	€	-435.000
	€	274.000
Bijstelling verwacht resultaat	€	343.000

Belangrijkste risico's

Schaalvergroting meldkamer / bezetting meldkamer

In aanloop naar de inrichting van de Meldkamer Oost Nederland vindt veel overleg plaats, ook met het ministerie. Ondanks frequente afstemming is geen sprake van concrete vorderingen, er bestaat een afbreukrisico op bestuurlijk en financieel vlak. De onduidelijkheid duurt voort, ook als het gaat om het bieden van perspectief aan personeel. Personeel solliciteert op andere functies waardoor de bezetting van de meldkamer een toenemend zorgpunt vormt. Tegelijkertijd blijft de kans op frictiekosten bestaan. Het onderwerp heeft voortdurend aandacht, zie hoofdstuk 1 tot en met 4 van de TR voor verdere informatie.

In 2021 werden de veiligheidsregio's geconfronteerd met uitstel van oplevering van de nieuwe meldkamer in Apeldoorn. Als gevolg hiervan hebben veiligheidsregio's extra lasten. Enerzijds omdat projectkosten langer doorlopen en anderzijds omdat later bespaard kan worden op de formatie. Hiervoor is een claim neergelegd bij de LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking). Deze claim, van € 240.000,- voor de meldkamer Arnhem/Nijmegen is gehonoreerd.

Prijsstijgingen

In de begroting 2023 is op basis van signalen van leveranciers aangekondigd dat prijzen in 2022 en 2023 hoger uitvallen dan de standaard indexering waar de VRGZ conform afspraak mee rekent. Tijdens het opstellen van de begroting 2023 hadden de prijsstijgingen vooral betrekking op materialen. Inmiddels zien we op een breed vlak ontwikkelingen zoals het wagenpark, opleidingen, vastgoed en gas zoals beschreven in de risicoparagraaf van bijgevoegde tussentijdse rapportage.

Verdeelsleutel bedrijfsvoeringslasten GGD-VRGZ en meerkostenregeling GGD i.v.m. corona

In de afgelopen maanden is het rustig rondom de coronapandemie. VWS heeft aangekondigd dat de meerkostenregeling waarbij de GGD'en gecompenseerd worden voor lasten in verband met de pandemie, per 1 januari 2023 beëindigd wordt. De nieuwe regeling die in ontwikkeling is, gaat vooralsnog uit van een P*Q model waarbij vergoeding begint te lopen vanaf het moment van opleving van het virus. Dit model houdt geen rekening met de lasten die een basisbezetting met zich meebrengt om paraat te staan zoals lasten voor vastgoed en het organiseren van de inhuur van personeel.

Ondersteuning op dit vlak wordt door de GGD afgenomen bij de sector Bedrijfsvoering van de VRGZ.

De financiële afwikkeling tussen de GGD en VRGZ is sinds de regionalisatie van de brandweer gevat in een Kosten Gemene Rekening¹ (KGR). Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde verdeling van de lasten (los van corona) staat de verhouding van de dienstverlening zoals door de sector Bedrijfsvoering geleverd wordt aan de GGD en VRGZ, al onder druk. De dienstverlening aan de GGD is meer dan de berekende verdeelmethodiek.

Vanaf 2023 wordt van de GGD een basisniveau van paraatheid verwacht in geval van opleving van het virus. Vanuit de sector Bedrijfsvoering zal daarbij ondersteuning nodig zijn. Dit betekent dat de verdeelmethodiek van de lasten van de sector Bedrijfsvoering nog verder onder druk komt te staan. Voor de VRGZ is het risico dat een deel van de uitbreiding niet gefinancierd wordt omdat de vaste verdeelsleutel uit de KGR toegepast moet worden. De GGD'en zijn in gesprek met het ministerie van VWS en de sector Bedrijfsvoering is hierbij aangehaakt. Indien dit risico zich voor zal doen zullen alternatieven onderzocht worden.

Beslispunten

- Vaststellen van de bijgevoegde Tussentijdse rapportage januari t/m maart 2022

Bijlagen

1. Tussentijdse rapportage januari t/m maart 2022

¹ Het construct kosten voor gemene rekening wordt gebruikt in situaties waarin één partij (aangeduid als penvoerder) een betaling verricht en een deel van deze betaling vordert van de andere participanten zonder dat daar nogmaals BTW over betaald hoeft te worden. Het construct kent de volgende voorwaarden:

(1) de kosten worden gemaakt ten behoeve van twee of meer partijen (2) die in eerste instantie door een van hen worden betaald (3) voor het werkelijke bedrag volgens een tevoren vaststaande verdeelsleutel over de partijen worden verdeeld (4) terwijl het risico van die kosten alle deelnemers volgens de overeengekomen verdeelsleutel aangaat.